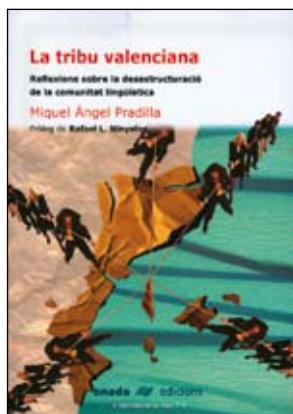

La tribu valenciana

Miquel Àngel Pradilla,
La tribu valenciana (reflexions sobre la desestructuració de la comunitat lingüística), Onada Edicions – Biblioteca La Nau, 7, Benicarló 2008.

Poques vegades hem trobat un títol amb un subtítol tan clarificador. Miquel Àngel Pradilla té un seguit d'avantatges personals que li permeten d'endinsar-se en la deriva lingüística –en la qual el País Valencià catalanoparlant navega– d'ençà de l'arribada al poder dels conservadors espanyols l'any 1995.

Vet aquí una introducció i cinc articles amb una datació precisa entre el 2005 i el 2006. El resultat és un *foto-finish* acurat. Nadiu de Rossell (Baix Maestrat), professor a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i

membre de la Secció Filològica del IEC, el Dr. Pradilla fica el dit en la polpa més tendra dels qui transiten al voltant d'un dels dos palaus de la Generalitat: el de València vist per qui –tot i ser un mica lluny– es veu doblement afectat. Ens hi afegim.

L'autor ens recorda un fet dialectològic fonamental: «[...] la continuïtat lingüística sense estridències de les comarques del nord valencià [...] amb tota la franja occidental de Catalunya [...]» El que ens hauria agradat és ser l'autor d'aquesta afirmació seva: «en la nostra opinió ens trobem amb un escull que té una base estrictament nominalista però que mostra una gran efectivitat referencial: l'etiqueta “valencià” com a designació de la llengua a tot el territori comunitari». Des de l'extrem sud fem nostre el discurs. Els qui es lamenten del paper excessiu de Barcelona d'ençà de 1830 –han passat gairebé dos segles– menystenen ara la varietat interna del català al País Valencià amb un *continuum* no tan sols occidental al terç nord sinó que repren amb una forta barreja d'elements occidentals i orientals en gairebé tot el terç sud. L'autor ens descriu l'autonomisme incipient de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) enfront de l'unitarisme de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV) per a concloure coses com ara que «amb la proposta unitarista, l'activació de la funció de prestigi sembla garantida». Des de l'activisme militant i doblement perifèric –durant més d'una

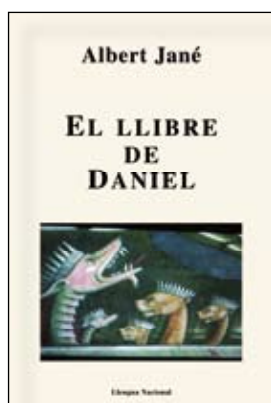
generació– tornem a estar-hi d'acord, la qual cosa ens passa molt sovint al llarg del llibre.

Pel que fa a la sociolingüística, voldria subratllar, però, alguna mancança metodològica que invalida qualsevol anàlisi de l'evolució demolingüística al País Valencià, especialment pel que fa a València i Alacant. Compartim, a estones, el pessimisme moderat de qui denuncia la situació crítica del valencià, que no és altra que la situació crítica del català d'ençà de la darrera allau migratòria cíclica. Afegim-hi, alhora, que les urnes són la millor prova d'un sistema immunològic valencià d'una feblesa crònica. El que no podem certificar és un estat d'anèmia –malgrat tenir una mala salut de ferro– en rodalies encara d'una vitalitat envejable. Els comportaments lingüístics de gran part de les zones de l'extrem sud o dels voltants de València han de ser comparats amb el que passa en les altres poblacions de mida semblant en el territori políticament dintre l'Estat espanyol. L'estadística autonomista ho aiguleix tot per tal de camuflar el que passa terme endins de la gran ciutat. Al capdavant, la ciutat mitjana més al sud, amb una vitalitat ambiental del català remarcable (amb més de 30.000 h), fa segles que és Crevillent, i tothom hauria de saber que l'evolució en ciutats com Elx o Castelló és més encoratjadora.

L'autor, amb gallardia intel·lectual, diu: «[...] la utilització que fa Colomina del concepte de correcció [...] ens sem-

bla del tot desafortunada.» I hem de fer algun retret benigne quan observem algun florentinisme benentès: «No voldríem acabar, però, sense fer avinent al lector una certa sensació d'incomoditat davant la visió taxonòmica que hem propiciat en les línies precedents [...], dues opcions que [...] estan més pròximes del que el nostre discurs matissat pot fer pensar.» Ara bé, malgrat això, cada dia que passa –i han passat més de tres anys d'ençà de l'escriptura d'aquests articles– ens demostra que som davant estratègies polítiques i no estrictament lingüístiques que s'escuden en un populisme fet a mesura d'alguns. La batussa, malauradament, és ara de portes endins i l'espai no ens permet de matissar-ho més. Als de la meua generació no ens agradava gaire una València dividida entre gibel·lins i güelfs, però sabem bé a què jugava cada bàndol. Tanmateix, ens entristeix haver de comprovar com una vegada els güelfs vam derrotar els gibel·lins –en un gran pacte d'Estat amb el vist-i-plau del poder a Catalunya–, vam començar a lluitar entre nosaltres els valencians. La cosa ja fou així a Florència i ho deixarem córrer. Això sí, som davant un llibre de lectura imprescindible per als qui volem conèixer millor la situació valenciana de la primeria del segle XXI. ♦

JOAN-CARLES MARTÍ I CASANOVA
(Elx-Guardamar)

Aquest llibre és una paràfrasi magnificada del text bíblic, escrita amb una prosa riquíssima i exuberant, amb nombrosos fragments assonantats, que es pot considerar una obra singular i excepcional, que no deixarà de sorprendre i d'entusiasmar el lector.

El podeu trobar, pel preu de 6 €, al Centre Sant Pere Apòstol, tots els dies de sis a nou del vespre (C. Sant Pere més Alt, 25 – Barcelona). Demaneu pel senyor Rafael.